

Autoroute Oostzaan - Alkmaar Van laagland naar hoogland

Noord-Holland kent een afwisselend landschap. De hoog gelegen kuststreek heeft een oude bewoningsgeschiedenis en daarmee een rijke schakering aan belangrijke monumenten. Het binnenland is in de loop van eeuwen door veenwinningen en inpoldering sterk veranderd. Het oorspronkelijke laagveen is grotendeels verdwenen. Veel meren en watertjes zijn omgezet in land. Reisde u in de zestiende eeuw van Oostzaan naar Alkmaar, dan ging uw reis hoogstwaarschijnlijk over het water. Om de dorpen in het duingebied te bereiken kon u net als vandaag de oude Romeinse Herenweg volgen.

① De Zaanstreek kende lange tijd een bloeiende gemeenschap van zeevaart en handel. Later kwamen daar nijverheid en industrie bij. Een van de oudste dorpen van de Zaanstreek is **Oostzaan**, de geboorteplaats van schilder en prentmaker Jacob Cornelisz van Oostsanen (ca. 1475-1533). In Amsterdam zette hij een bloeiende onderneming op aan de Kalverstraat. Op het plein bij de monumentale Hervormde Kerk (1760) staat een **gedenkteken** met een verbeelding van zijn zelfportret. Oostzaan was in de tijd een belangrijke zeevarende

gemeenschap. Het dorp lag aan het IJ, dat toen veel breder was dan nu.

② In het in de 15e eeuw ontstane **Koog aan de Zaan** is het **Molenmuseum** gevestigd. De Zaanstreek kende ooit een enorme molenindustrie. De opkomst daarvan hangt nauw samen met die van Amsterdam als centrum van handel en industrie. Toen aan het einde van de 16e eeuw onder druk van de machtige handzagersgilden houtzaagmolens in Amsterdam verboden werden, zagen ondernemers in de Zaanstreek hun kans

schoon. Houtzaagmolens schoten als paddenstoelen uit de grond. De kennis van de molenbouw ontwikkelde zich verder. Halverwege de

De traditie van succesvol cultureel ondernemerschap wordt voortgezet door de internationaal bekende ontwerper Piet Boon. Hij heeft in Oostzaan zijn thuisbasis. **Piet Boon® Store, Skoon 78, Oostzaan.** Geopend ma-za van 10 tot 17 uur. www.pietboon.nl

Molenmuseum in Koog aan de Zaan

17e eeuw kende de streek zo'n 900 industriemolens. De Zaanstreek wordt hierdoor wel beschouwd als het oudste industriegebied van Europa. Molenmuseum, Museumlaan 18, Koog aan de Zaan, www.zaansemolens.nl

3 Het plaatsje Heemskerk herbergt enkele opvallende monumenten. Allereerst het 16e-eeuwse Slot Assumburg dat waarschijnlijk uit de 13e eeuw dateert. In 1546 werd het kasteel verbouwd tot een coulissekasteel, een imitatie van een middeleeuws kasteel. Eeuwenlang werd het bewoond door adellijke families, maar vanaf 1933 is het in gebruik als jeugherberg. De 18e-eeuwse kasteeltuin is vrij toegankelijk.

Op het pleintje voor de Nederlandse Hervormde Kerk in het dorp staat een beeld van Maerten van Heemskerk, een van de belangrijkste Hollandse schilders uit de zestiende eeuw. Het is gemaakt ter ere van zijn 500e geboortedaag. Op het kerkhofje staat een door Van Heemskerk ontworpen azuurstenen obelisk ter nagedachtenis aan zijn vader. De geschiedenis van het statige Kasteel of Huis Marquette gaat net als Slot Assumburg terug tot de 13e eeuw. Het toen robuuste rondeelkasteel diende als verdedigingswerk tegen de West-Friezen. In de

Egmond aan de Hoef, beeld van Lamoraal van Egmond voor de ruïne

18e en 19e eeuw werd het kasteel ingrijpend verbouwd. Tegenwoordig is er een hotel gevestigd. Binnen is een deel van het bijzondere interieur van Slot Assumburg te bezichtigen. Slot Assumburg, Stay Okay, Tolweg 9, Heemskerk

4 Bij Limmen maken weilanden plaats voor bollenvelden. De zanderige grond vlakbij het duingebied maakt de streek hier uiterst geschikt voor. Dit zand werd duizenden jaren geleden achtergelaten door de zee

Voor meer 17e-eeuwse industriële geschiedenis van de Zaanstreek, rijdt door over de N203 en ga bij het kruispunt, waar de route linksaf gaat richting Westzaan, rechtsaf en bezoek het Zaans Museum en de Zaanse Schans. Zaans Museum, Schansend 7, zaansmuseum.nl; Zaanse Schans, Schansend 7 www.dezaanseschans.nl

Startpunt
Kerkplein 1
1511 EA Oostzaan

Afstand
46,4 km

Eindpunt
Stedelijk Museum Alkmaar

Engel in de Abdij van Egmond

toen de kustlijn nog veel verder landinwaarts lag dan nu. Limmen heeft een [middeleeuwse dorpskern](#). De [Hervormde Kerk](#) is de oudste kerk van Noord-Holland. Hij is terug te voeren tot vóór 740 na. Chr. Hervormde Kerk, Zuidkerkenlaan 25, Limmen.

5 Via de hoog gelegen oude Romeinse Herenweg rijdt u [Egmond-Binnen](#) in. In het dorp ligt de [Abdij van Egmond](#), dat aan het begin van de 10e eeuw is gesticht. De abdij was in de Middeleeuwen een van de belangrijkste Hollandse religieuze centra. Dat was ondermeer mogelijk door de goede band die het klooster had met de machtige graven van Holland. In 1573, het jaar van het beleg van Alkmaar, werd de abdij door de geuzen van Willem van Oranje totaal verwoest. Op deze manier

wilden zij voorkomen dat de Spaanse soldaten van Filips II zich er konden verschansen. Het puin werd volgens de overlevering gebruikt om de verdedigingswal rondom Alkmaar te versterken. Met de opbrengst van de kloosterschatten richtte Oranje twee jaar later de Universiteit van Leiden op. Het huidige abdijcomplex dateert uit 1935.

6 Ook het [Slot Op den Hoef](#) werd in brand gestoken en vernield door het geuzenleger van Willem van Oranje. Wat rest is een ruïne en de slotkapel uit 1227. In de slotgracht staat een standbeeld van Lamoraal van Egmond, de laatste bewoner van het kasteel. Hij werd in 1568 op last van de hertog van Alva door de Bloedraad in Brussel ter dood veroordeeld op verdenking van hoogver-

raad. Het slot kent een lange geschiedenis. De familie Van Egmond, die het slot in de 12e eeuw liet bouwen, is een van de oudste en machtigste Hollandse geslachten, met vertakkingen naar vrijwel alle Europese koningshuizen en hoven. Het slot moet ooit één van de grootste van ons land geweest zijn.

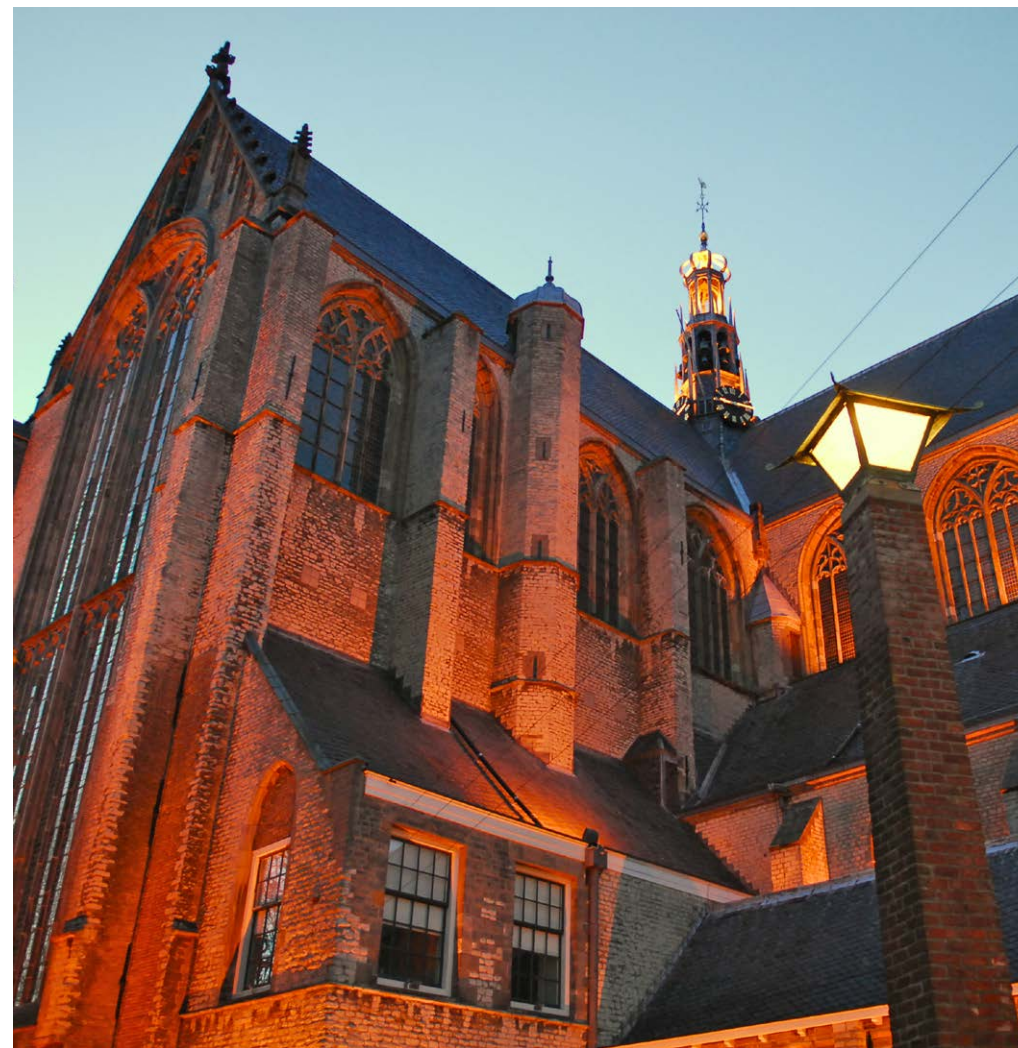
Bij het klooster zijn een [kaarsenmakerij met winkel](#) en een [museum met bodemvondsten te bezoeken](#). Hier kunt u een kop koffie of thee met iets lekkers krijgen. Ook kunt u door de [vlinder- en kruidentuin wandelen](#). [Abdij van Egmond, Abdijlaan 26, \[www.abdijvanegmond.nl\]\(#\)](#)

7 [De Grote of Sint-Laurenskerk](#) is gebouwd tussen 1470 en 1518 in de stijl van de Brabantse gotiek. Op het houten gewelf van de koorsluiting heeft Jacob Cornelisz van Oostsanen (1475-1533) een verbeelding van het Laatste

Oordeel geschilderd. Het behoort tot de omvangrijkste van Nederland. Grote Kerk, Koorstraat 2, Alkmaar, [www.grotekerk-alkmaar.nl](#)

Aan hetzelfde plein ligt Stedelijk Museum Alkmaar.

Een museum over de geschiedenis en kunst-geschiedenis van stad en regio Alkmaar. [Stedelijk Museum Alkmaar, Canadaplein 1, Alkmaar, \[www.stedelijkmuseumalkmaar.nl\]\(#\)](#)

De Grote of Sint-Laurenskerk in Alkmaar

Horeca

1 Café Oostzaan,
Kerkbuurt 14, Oostzaan,
www.cafeoostzaan.nl

2 NH Hotels Marquette,
Marquettelaan 34,
Heemskerk,
www.nh-hotels.nl/nh/nl/hotels/nederland/heemskerk/nh-marquette.html

3 Cultuurcafé van
Stedelijk Museum
Alkmaar, Canadaplein 1,
Alkmaar,
www.stedelijkmuseumalkmaar.nl of een van de
vele gezellige café's in
de stad.

Meer weten?
Kijk op vanoostsanen.nl

Routebeschrijving

Rijd vanaf de kerk in Oostzaan over het Zuideinde (in zuidelijke richting) richting Zaanstad, sla bij het kruispunt rechtsaf de N516 op richting Zaanstad. Links van u ziet u de Piet Boon Store.

A Ga bij T-splitsing rechtsaf (N203) richting Koog aan de Zaan. U rijdt door het centrum van Zaanstad met het nieuwe stadhuis.

B Volg de N203 langs Koog aan de Zaan, onder de snelweg door, bij het eerste stoplicht linksaf richting Westzaan. Ga bij de T-splitsing links en bij de rotonde rechtsaf (eenderde) de Guisweg op (N515).

C U rijdt nu door het prachtige Zaanse landschap met een 17e eeuwse molen aan de linkerhand. Volg de weg naar links en ga bij de rotonde rechtdoor. U rijdt nu door Westzaan. Ga direct na de brug rechtsaf de Communicatieweg in richting Assendelft.

D Passeer Assendelft en volg de weg door de polder. Langs de golfbaan en steek de snelweg over. Neem de rotonde tweederde, bij de kruising rechtsaf de Tolweg op richting Uitgeest. Als u een kijkje wilt nemen bij de Assumburg, gaat u bij

hetzelfde kruispunt links. Het kasteel ligt aan uw linkerhand.

E Volg de doorgaande weg door Uitgeest, door de tunnel en sla bij het stoplicht linksaf. Volg de N203 door het plaatsje Limmen (voor een bezoek aan de kerk, tweede kruising rechts, Zuiderkerkenlaan 25) en neem de rotonde driekwart richting Egmond-Binnen.

F U passeert het klooster en gaat de tweede weg rechts, de Peperstraat, in. Bij de T-splitsing links, door het dorp, rechtdoor tot de doorgaande weg. Hier slaat u rechtsaf de N512 op, richting Egmond aan den Hoef.

G Ga bij de eerste stoplichten linksaf en na 50 meter bij de stoplichten rechts. Volg de weg met de bocht mee naar links en neem de tweede straat rechts, de Slotweg, richting de ruïne van het slot van Egmond. Volg de weg, ga rechts de voorrangsweg op en neem kort daarop de rotonde voor driekwart, de grote weg (N512) richting van Alkmaar.

H Ga bij de stoplichten links de ring van Alkmaar op (N9) en bij de eerste stoplichten rechts. Volg de Bergerweg, na de rotonde komt u bij het oude centrum van Alkmaar.

Oostzaan, plein bij kerk met
gedenkteken Van Oostsanen

© 2014 Amsterdam Museum, ANWB B.V., Den Haag en Stedelijk Museum Alkmaar

Route: Aafje Moonen, Coördinatie: Amsterdam Museum, Anneke van de Kieft; ANWB, Hanneke te Giffel; Stedelijk Museum Alkmaar, Aafje Moonen

Redactie: Quinten Lange. Vormgeving: Miranne Kalff. Cartografie: Landkaartje, Winifred Broeder.

Beeld: Ad Snelderwaard, Hollandse Hoogte/Paul van Riel (engel in abdij)

Alle rechten voorbehouden.

Deze route werd met de meeste zorg samengesteld. De juistheid van de gegevens is aan veranderingen onderhevig.

Indien de informatie onjuistheden blijkt te bevatten, kan de uitgever daarvoor geen aansprakelijkheid aanvaarden.

Opmerkingen en suggesties zijn welkom: anwbmedia@anwb.nl

vanoostsanen.nl